

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: S. Gîrbu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Cernat, A. Gavrilița, A. Pahopol
Instanța de recurs: CSJ
Judecători: N. Clima, I. Corolevschi, I. Druță

Dosarul nr. 2rh-85/16

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil” și Beșliu Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Beșliu, intervenienți principali Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil”, Societatea cu Răspundere Limitată „Novelty”, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „TipoPres” și Societatea cu Răspundere Limitată „Danialem Impex” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Proalfa Service” și Valeriu Moscalu cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil și a actelor subsecvente acestuia,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2015, prin care recursul declarat de Maria Beșliu (succesorul lui Vasile Beșliu) și Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014 a fost recunoscut inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 06 aprilie 2011, Vasile Beșliu și intervenienții principali SRL „Alfa Agil”, SRL „Novelty”, SRL „Tipografia TipoPres” și SRL „Danialem Impex” au depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Proalfa Service” și Valeriu Moscalu, solicitînd declararea nulității actelor juridice și obligarea la restituirea rețelelor ingineresti.

În motivarea acțiunii au indicat că Vasile Beșliu, fiind acționar al SA „Alfa”, din anunțul publicat în Monitorul Oficial nr. 123-125 din 16 septembrie 2005, a cunoscut că SA „Alfa” a fost lichidată și radiată din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor, în temeiul art. 154 al Legii insolabilității din motivul lipsei masei debitoare.

Ulterior, în luna noiembrie 2010 a aflat că de către administratorul procedurii de reorganizare Valeriu Moscalu a fost înstrăinată toată masa debitoare a SA „Alfa”,

iar o bună parte din aceasta și-a înstrăinat-o sie însuși, inclusiv și fără să achite suma.

Rețelele în cauză alimentează cu surse energetice toate blocurile din teritoriu. A aflat că în Registrul bunurilor imobile proprietar al spațiilor imobile cu suprafața de 9 690,8 m.p. (trei etaje din blocul „C”, încăperea stației telefonice ș.a.) este SA „Alfa” în proces de reorganizare. Făcînd cunoștință cu dosarul de insolabilitate a SA „Alfa” și analizînd actele primite din dosarul de lichidare al acestei întreprinderi, a constatat că pînă la încheierea contractului de vînzare- cumpărare din 29 octombrie 2001, nu a fost cerut acordul creditorilor pentru realizarea bunurilor litigioase, iar transformatoarele indicate nici nu au fost vîndute, însă sunt exploatate de către pîrît.

Mai invocă reclamantul că, nu a fost stabilită procedura de realizare și prețul inițial și doar în procesul-verbal al adunării creditorilor nr. 29 din 26 decembrie 2001 se raportează despre comercializarea a unor imobile, făcîndu-se trimitere și la contractul litigios, fără a fi indicat obiectul contractului, astfel, constată nerespectarea normelor legale ce țin de vînzarea obligatorie prin licitație cu efectuarea evaluării

Din informația parvenită din Arhiva Ministerului Economiei s-a dedus că, bunurile în litigiu au fost transmise în gestiune economică SA „Alfa” și nicidecum în proprietate, prin urmare, consideră că a fost vîndut un bun al statului. Chiar și prețul de bilanț al acestor rețele a fost mai mare decît cel cu care au fost vîndute. Vînzarea-cumpărarea tuturor rețelelor ingineresti s-a efectuat în perioada procedurii de reorganizare, cînd exista un Plan aprobat de creditorii și instanța de judecată, șirețele respective conform prevederilor aceluși Plan, urmau să fie menținute pentru a deservi Parcul Industrial cu acordarea serviciilor de aprovizionare cu energie electrică, apă și canalizare, gaz, telefonie fixă pentru deservirea tuturor întreprinderilor ce activau pe teritoriul SA „Alfa”

Însă, înstrăinarea ilegală a rețelelor ingineresti SA „Alfa” a făcut imposibilă reorganizarea societății și a adus la lichidarea întreprinderii. Rețelele ingineresti au fost înstrăinate SRL „Proalfa Service”, unde în calitate de vînzător a semnat administratorul insolabilității Valeriu Moscalu, avînd desemnate în organele de conducere angajații SA „Alfa” La fel, vînzătorul, în persoana lui Valeriu Moscalu, a admis achitarea în rate, fiind posibil de acumulat banii din prestarea serviciilor pe baza acestor bunuri, astfel denotîndu-se scopul lui Valeriu Moscalu de a lichida SA „Alfa” și nu a redresa întreprinderea.

Totodată, în factura de expediție care a fost prezentată ca dovadă de executare a tranzacției, nu sunt indicate bunurile precizate în contract, dar alte bunuri, suma de 1 349 999 lei fiind indicată greșit, în realitate fiind suma de 1 054 980,80 lei, ce constituie cu 295 019,10 lei mai puțin decît în contract, însă suplimentar la bunurile indicate în contract mai sunt și alte bunuri, cum ar fi: rețelele de cabluri (nefiind clare care anume), transformator de sudat, aparat de sudat VD-3060, mașină de frezat, fus 22, strung de model TUM 350, transformator de sudat combinat și un alt aparat de sudat. La fel, în Actul de primire-predare sunt indicate și alte bunuri, decît cele din factura de expediție și din contractul de vînzare-cumpărare.

Sustine reclamantul că, rețelele ingineresti ar fi trebuit transmise noilor proprietari a bunurilor imobile procurate de la SA „Alfa” Cu atît mai mult cu cît, administratorul insolabilității ar fi trebuit să înainteze propuneri noilor proprietari a imobililor ca în mod preferențial să procure rețelele, dar pîrîtul și le-a vîndut practic

sie însuși, fapt prin ce demonstrează interesul pe care l-a avut personal Valeriu Moscalu.

În același timp, menționează că, potrivit informației de la Camera Înregistrării de Stat, la momentul înregistrării SRL „Proalfa Service”, în calitate de fondatori sînt persoanele subordonate, care concomitent activau și la SA „Alfa” în proces de reorganizare, și anume: Stela Plămădeală - contabil - șef, Tatiana Leon - contabil, Ilie Lifciu - director tehnic ș.a., care urmau să introducă suma respectivă (avînd un salariu de aproximativ 2 000 lei) și au achitat doar 5 400 lei, fapt ce dovedește neachitarea de către SRL „Proalfa Service” a sumei indicate în contract.

Invocă Vasile Beșliu că la moment Valeriu Moscalu este asociat cu cota de 99%, ocupînd funcția de director.

Solicită reclamantul Beșliu Vasile și intervenienții principali SRL „Alfa Agil”, SRL „Novelty”, SRL „Tipografia TipoPres”, SRL „Danialem Impex”: să fie declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 22 jur. D/277 din 29 octombrie 2001 încheiat între SA „Alfa” în procedura de reorganizare și SRL „Proalfa Service”, inclusiv Actul de primire - predare și factura de expediție și anexa de la această factură seria AP nr. 625006 din 03 decembrie 2001; să fie obligată SRL „Proalfa Service” să-i restituie lui Vasile Beșliu, în calitate de acționar, rețelele ingineresti înstrăinate în baza contractului de vânzare - cumpărare nominalizat.

La 19 martie 2013, reclamantul Beșliu Vasile și intervenienții principali SRL „Alfa Agil”, SRL „Novelty”, SRL „Tipografia TipoPres”, SRL „Danialem Impex” și-au concretizat cerințele din acțiune, solicitînd și declararea nulității pct. 3 din procesul - verbal nr. 29 din 26 decembrie 2001 al adunării creditorilor SA „Alfa” în procedura de faliment, în partea ce ține de aprobarea contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 jur. D/277 din 29 octombrie 2001 încheiat între SA „Alfa” în procedura de reorganizare și SRL „Proalfa Service”, precum și să fie declarat nul Acordul adițional încheiat între SA „Alfa” în procedura de reorganizare și SRL „Proalfa Service” la 16 decembrie 2002 privind modificarea contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 jur. D/277 din 29 octombrie 2001.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani din 03 martie 2014 au fost respinse cererile acțiunii lui Vasile Beșliu, intervenienți principali FPC „Alfa-Agil” SRL, ÎPC „Novelty” SRL, ÎM Tipografia „Tipopres” SRL și SRL „Danialem Impex”, împotriva SRL „Proalfa Service” și Valeriu Moscalu cu privire la declararea nulă contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil nr. 22 jur. D din 29 octombrie 2001, a actului de primire predare și facturii seria AP nr. 625006, obligarea SRL „Proalfa Service” la restituirea reclamantului rețelelor electrice, de telecomunicații, apă, canalizare și gaz natural.

Prin hotărîrea suplimentară din 14 mai 2014, de la Vasile Beșliu în beneficiul SRL „Proalfa Service” s-au încasat cheltuielile de judecată în suma de 3 000 lei.

La data de 05 martie 2014, Vasile Beșliu, a depus cererile de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, exprimînd dezacordul său cu această.

La data de 02 aprilie 2014, SRL „Alfa-Agil” a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014, a fost admisă cererea succesorului Maria Beșliu și înlocuită partea în proces, apelantul Vasile Beșliu, decedat la 08 martie 2014, cu succesorul său în drepturi Maria Beșliu.

La data de 14 iulie 2014, apelanta Maria Beșliu și apelantul SRL „Alfa- Agil” au formulat în comun o cerere de apel motivată, inclusiv întru înlăturarea neajunsurilor stabilite prin încheierile Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014, apelurile declarate de Maria Beșliu (succesorul lui Vasile Beșliu) și Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil” au fost respinse și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 martie 2014 și hotărârea suplimentară din 14 mai 2014.

La 22 ianuarie 2015, Maria Beșliu (succesorul lui Vasile Beșliu) și Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil” au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014, hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 martie 2014 și hotărârii suplimentară din 14 mai 2014, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2015, recursul declarat de Maria Beșliu și SRL „Alfa-Agil” a fost recunoscut inadmisibil.

La 24 februarie 2016, SRL „Alfa-Agil” și Beșliu Maria au depus cerere de revizuire, solicitând casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2015, rejudecarea pricinii și emiterea unei noi decizii prin care recursul declarat de Maria Beșliu și SRL „Alfa-Agil” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2014 să fie admis integral.

În motivarea cererii de revizuire, invocând prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuenții au indicat că au apărut noi circumstanțe de importanță esențială pentru litigiul dedus judecării. Invocă că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2015, s-a constatat proprietatea comună și perpetuă a rezidenților amplasați pe teritoriul fostei uzine „Alfa”, asupra bunurilor din infrastructura complexului industrial, care prin natura sa sînt destinate întreținerii bunurilor imobile (principale).

La 31 martie 2016, SRL „Proalfa-Service” prin intermediul avocatului Carapunarli Alexandru (mandat nr. 0408423) a prezentat referință pe marginea cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia

hotărîrilor adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărîrea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărîrii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărîrea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională..

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărîri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărîrii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuenții solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2015, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente

obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente.

Pentru acest temei de revizuire, esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Cu referire la pretinsele circumstanțe noi aflate de revizuenții SRL „Alfa-Agil” și Beșliu Maria precum că prin decizia Curții Supremă de Justiție din 25 noiembrie 2015 s-a constatat proprietatea comună și perpetuă a rezidenților amplasați pe teritoriul fostei uzine „Alfa”, asupra bunurilor din infrastructura complexului industrial, care prin natura sa sînt destinate întreținerii bunurilor imobile (principale), Colegiul le reține ca fiind irelevante în contextul speței din litigiu.

Mai mult ca atît, Colegiul constată cu certitudine, că circumstanțele noi invocate de revizuenți, au apărut/s-au constatat ulterior emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2015.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuenți drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca

inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil” și Beșliu Maria, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Beșliu, intervenienți principali Societatea cu Răspundere Limitată „Alfa-Agil”, Societatea cu Răspundere Limitată „Novelty”, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „TupoPres” și Societatea cu Răspundere Limitată „Danialem Impex” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Proalfa Service” și Valeriu Moscalu cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil și a actelor subsecvente acestuia.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță